

Situația social-economică a raionului CĂUȘENI în ianuarie-iunie 2022

(informație succintă)

Informație de contact:

Maria MUNTEAN, șeful Direcției pentru Statistică a raionului Căușeni

Tel. (243) 22010

E-mail: maria.muntean@statistica.gov.md

Adresa: MD-4301, or. Căușeni, str. Eminescu 31

Cuprins

1. Informație succintă privind situația social-economică a raionului Căușeni în ianuarie-iunie 2022.....	3
2. Situația demografică.....	4
3. Piața muncii.....	4
4. Sănătatea.....	5
5. Infrațțiuni.....	5
6. Agricultură.....	6
7. Investițiile în active imobilizate.....	7
8. Construcții.....	9
9. Transporturi.....	9
10. Precizări metodologice.....	11

1. Informație succintă privind situația social-economică a raionului Căușeni în ianuarie-iunie 2022

Situația demografică în ianuarie-iunie 2022 a fost determinată de o descreștere atât a nivelului natalității cât și a nivelului mortalității, respectiv cu 14,0 la sută și 15,6 la sută. De asemenea a fost înregistrată o descreștere a nivelului nupțialității cu 18,2 la sută și a nivelului divorțialității cu 22,2 la sută.

În trimestrul II 2022, **câștigul salarial mediu lunar nominal brut**, la unitățile din sectorul real cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, care au sediul central în raionul Căușeni, a constituit 7 132,20 lei, fiind cu 31,3% mai mic decât media pe țară (10 376,20 lei).

Numărul șomerilor oficial înregistrați, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 01 iulie 2022 a constituit 391 persoane, micșorându-se cu 42,4% comparativ cu 01 iulie 2021.

Investițiile în active imobilizate din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat circa 147,0 mil. lei, marcând o creștere de 69,1% față de ianuarie-iunie 2021. Sursa principală de finanțare a investițiilor a fost mijloacele proprii ale investitorului, ponderea cărora a constituit 53,2%.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier în ianuarie-iunie 2022 a însumat 75,0 mil. tone-km, cu 50,0% mai mult decât cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport rutier a constituit 239,3 mii tone, mărindu-se de 1,8 ori comparativ cu ianuarie-iunie 2021.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuzele și microbuzele de folosință generală a fost de circa 444,5 mii., înregistrând o mărire nesemnificativă (+0,3%) față de aceeași perioadă a anului trecut.

Principalii indicatori ai situației social-economice a raionului CĂUȘENI în ianuarie-iunie 2022

	Ianuarie-iunie 2022	
	valoarea absolută	în % față de ianuarie-iunie 2021
Născuți-vii, persoane	259	86,0
Decedați, persoane	505	84,4
Numărul căsătoriilor	193	81,8
Numărul divorțurilor	137	77,8
Câștigul salarial mediu lunar, lei	7 132,20 ¹	116,4 ²
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 01.07.2022), persoane	391	57,6
Investiții în active imobilizate din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	147,0	169,1
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier, mil. tone-km	75,0	150,0
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport rutier, mii tone	239,3	180,1
Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze, mil. pasageri-km	14,2	105,2
Pasageri transportați cu autobuze și microbuze, mii pasageri:	444,5	100,3

¹ Trimestrul II 2022

² Trimestrul II 2022 în % față de trimestrul II 2021

2. Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-iunie 2022 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației:

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2022 în % față de ianuarie-iunie 2021
	2021	2022 ¹	
Născuți-vii, persoane	301	259	86,0
Decedați, persoane	598	505	84,4
din care, copii sub 1 an	c	c	x
Sporul natural	-297	-246	x
Numărul căsătoriilor	236	193	81,8
Numărul divorțurilor	176	137	77,8

¹ Date preliminare

Conform datelor preliminare, în ianuarie-iunie 2022 au fost înregistrați 259 născuți-vii, cu 14% mai puțini comparativ cu perioada similară din anul precedent, rata natalității constituind 7,8 născuți-vii la 1 000 locuitori (rata natalității în Republica Moldova în ianuarie-iunie 2022 a constituit 9,4).

Numărul persoanelor decedate a fost de 505, cu 15,6% mai puțini comparativ cu perioada ianuarie-iunie 2021, rata mortalității constituind 15,3 decedați la 1 000 locuitori (rata mortalității în Republica Moldova în ianuarie-iunie 2022 a constituit 15,4).

În ianuarie-iunie 2022 au fost înregistrate 193 căsătorii, numărul acestora micșorându-se cu 18,2% în comparație cu ianuarie-iunie 2021. Rata nupțialității, în perioada analizată, constituind 6,0 (rata nupțialității în Republica Moldova în ianuarie-iunie 2022 a constituit 5,8).

Conform Hotărârilor Judecătorești numărul divorțurilor oficial înregistrate a fost de 137 cu 22,2% mai puține față de perioada corespunzătoare din anul trecut. Rata divorțialității, în perioada analizată, constituind 4,2 (rata divorțialității în Republica Moldova în ianuarie-iunie 2022 a constituit 3,6).

3. Piața muncii

În trimestrul II 2022, **câștigul salarial mediu lunar nominal brut**, la unitățile din sectorul real cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, care au sediul central în raionul Căușeni, a constituit 7 132,20 lei, fiind cu 31,3% mai mic decât media pe țară (10 376,20 lei). Comparativ cu trimestrul II 2021, câștigul salarial în valoare nominală a crescut cu 16,4% sau cu 1 006,00 lei.

Conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 iulie 2022 în căutarea unui loc de muncă se aflau 391 șomeri înregistrați, fiecare al doilea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, 49,4 la sută o constituie femeile.

Conform situației la 01.07.2022 numărul de șomeri, care beneficiază de ajutor de șomaj este de 56 persoane, mărimea medie a căruia a fost în luna iunie 2022 de 1 544,63 lei, în creștere față de luna iunie 2021 cu 8,0%. La un loc liber de muncă, anunțat de către întreprinderi, reveneau în medie 2,7 șomeri.

4. Sănătatea

Conform datelor Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, morbiditatea populației prin unele boli infecțioase în ianuarie-iunie 2022 în raionul Căușeni a înregistrat o tendință de creștere a cazurilor de îmbolnăvire la majoritatea bolilor, excepție fiind cazurile de îmbolnăvire prin hepatite virale B cronice fără Delta antigen primar depistate, infecții gonococice acute, pediculoză și scabie.

Morbiditatea populației prin principalele boli infecțioase

	Ianuarie-iunie 2022	
	Total, cazuri	Indicele de raport 2022/2021 (% , cazuri, ori)
Escherichioze	-	-
Enterite, colite, gastroenterite provocate de agenți determinați	24	de 12,00 ori
Intoxicații și toxicoinfecții alimentare provocate de agenți nedeterminați	-	-
Infecții intestinale acute provocate de agenți nedeterminați	52	de 52,00 ori
Tuberculoza organelor respiratorii	22	+5 cazuri
Scarlatina	13	+13 cazuri
Sifilisul	16	de 4,00 ori
Infecția gonococică acută și cronică	3	33,3
Varicela	92	de 2,42 ori
Hepatita virală B cronică fără Delta antigen primar depistată	-	- 6 cazuri
Hepatita virală C cronică primar depistată	13	+4 cazuri
Infecția cu virusul imunodeficienței umane (HIV)	4	+3 cazuri
Infecția enterovirală	3	+3 cazuri
Pediculoza	c	-1 cazuri
Scabia	20	-2 cazuri
Infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple	2 394	de 1,74 ori
Pneumonii, bronhopneumonii acute	207	+3 cazuri
Gripă	12	+12 cazuri
Infecția cu Coronavirus de tip nou (COVID-19)	1 637	121,62

Simboluri folosite:

- = evenimentul nu a existat

0,0 = valoare mică

c = date confidențiale

s = pentru a asigura confidențialitatea pozițiilor marcate cu 'c', pozițiile marcate cu 's' în coloanele corespunzătoare nu pot fi diseminate (Art. 18, par.4 și Art. 23, par.5 al Legii cu privire la Statistica oficială Nr.93/2021).

5. Infracțiuni

Conform datelor Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2022, numărul infracțiunilor înregistrate în raionul Căușeni a constituit 277 cazuri, ceea ce este cu 5,7% mai mult față de ianuarie-iunie 2021. Infracțiunile săvârșite pe teritoriul raionului constituie 2,1% din numărul total de infracțiuni înregistrate pe teritoriul țării. Din numărul total de infracțiuni înregistrate, 19,17% constituie infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

În luna iunie anul curent, au fost înregistrate 39 infracțiuni.

Tipurile de infracțiuni înregistrate

	Ianuarie-iunie 2022	Ianuarie-iunie 2022 în % față de ianuarie-iunie 2021
Infracțiuni înregistrate - total	277	105,7
Inclusiv :		
- excepțional de grave, deosebit de grave și grave	53	112,8
- mai puțin grave	152	124,6
- ușoare	72	77,4
Infracțiuni contra patrimoniului	101	116,1
Inclusiv :		
- furturi	70	122,8

Cele mai răspândite infracțiuni înregistrate au fost infracțiunile contra patrimoniului, în ianuarie – iunie 2022 au fost înregistrate 101 cazuri. Ponderea infracțiunilor contra patrimoniului în total infracțiuni înregistrate a constituit 36,5%.

Conform datelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2022 pe teritoriul raionului Căușeni au fost înregistrate 24 incendii, care au determinat pierderi în sumă de peste 1,6 mil lei. Numărul incendiilor comparativ cu ianuarie-iunie 2021 s-a mărit cu 14,3%.

6. Agricultură

Producția vegetală. Suprafața însămânțată a culturilor agricole sub roada anului curent în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor 10 ha și peste a constituit 50 202 ha sau cu 1 960 ha (4,1%) mai mult față de perioada respectivă a anului 2020.

Suprafețele însămânțate cu culturi agricole **sub roada anului 2022** se caracterizează prin următoarele date:

	La 1 iunie 2022		Structura suprafețelor însămânțate, %	
	hectare	în % față 1 iunie 2021	la 1 iunie 2021	la 1 iunie 2022
Suprafața însămânțată - total	50 202	104,1	100,0	100,0
din care:				
Cereale și leguminoase pentru boabe	29 803	102,3	61,0	59,4
din care:				
grâu de toamnă și primăvară	13 891	93,8	30,8	27,7
orz de toamnă și primăvară	1 223	87,5	2,9	2,4
ovăz	2	40,0		
porumb	14 354	115,7	26,2	28,6
sorg	100	42,4	0,5	0,2
leguminoase boabe	124	42,6	0,6	0,2
Culturi tehnice	20 006	108,5	38,2	39,8
din care:				
floarea soarelui	17 485	109,8	33,0	34,8
rapiță de toamnă	697	58,9	2,5	1,4
plante etero-oleaginoase	1 476	120,1	2,5	2,9

	La 1 iunie 2022		Structura suprafețelor însămânțate, %	
	hectare	în % față 1 iunie 2021	la 1 iunie 2021	la 1 iunie 2022
Cartofi, legume și culturi bostănoase alimentare	232	82,8	0,5	0,5
din care:				
cartofi	68	125,9	0,1	0,1
legume de câmp	113	75,8	0,3	0,2
culturi bostănoase alimentare	11	37,9	0,1	
Culturi pentru nutreț	201	de 3,0 ori	0,3	0,3

Structura suprafețelor însămânțate cu culturi agricole indică, că cea mai mare pondere revin suprafețelor însămânțate cu floarea soarelui, grâu de toamnă și primăvară și porumb pentru boabe.

Situația din **sectorul zootehnic** al raionului este determinată de situația în sectorul individual – gospodăriile populației, în care este concentrată cea mai mare parte a producției animaliere.

Efectivul de animale în gospodăriile de toate categoriile pe principalele specii se prezintă după cum urmează:

	La 1 iunie 2022	
	capete	în % față de situația la 1 iunie 2021
Bovine - total	3 775	96,0
din ele vaci – total	2 543	89,2
Porcine - total	13 473	151,5
Ovine și caprine - total	32 812	93,0
Cabaline - total	145	80,1
Păsări	400 408	115,7

7. Investițiile în active imobilizate

În ianuarie-iunie 2022 valoarea investițiilor în active imobilizate a constituit circa 147,0 milioane lei (în prețuri curente). Comparativ cu perioada respectivă a anului precedent acest indicator a marcat o creștere de 69,1% (în prețuri comparabile).

Investițiile în imobilizări corporale în ianuarie – iunie 2022 au însumat 146,9 milioane lei (ceea ce constituie 99,9% din valoarea totală a investițiilor în active imobilizate), marcând o creștere de 69,3% față de aceeași perioadă a anului precedent. **Investițiile în imobilizări necorporale** au constituit doar 31,4% din realizările în perioada ianuarie – iunie 2021.

Structura investițiilor în active imobilizate în ianuarie-iunie 2022

	Realizări, mii. lei	În % față de:		Informativ : ianuarie-iunie 2021 în % față de ianuarie-iunie 2020
		ianuarie- iunie 2021	total	
Investiții în active imobilizate – total	146 959,9	169,1	100,00	157,6
Imobilizări necorporale	40,2	31,4	0,1	x
Imobilizări corporale	146 919,7	169,3	99,9	157,4
din care:				
clădiri rezidențiale	-			
clădiri nerezidențiale	24 199,6	de 2,0 ori	16,5	114,6
construcții ingineresti	23 548,2	96,8	16,0	156,2
mașini, utilaje, instalații de transmisie	66 771,0	179,5	45,4	de 2,2 ori
mijloace de transport	9 437,6	111,4	6,4	98,6
terenuri	20 834,8	de 32,4ori	14,2	58,9
alte imobilizări corporale	2 128,5	65,0	1,4	de 4,0 ori

Pe tipuri de imobilizări corporale, în ianuarie – iunie 2022 comparativ cu ianuarie – iunie 2021 a crescut volumul investițiilor la următoarele imobilizări corporale: terenuri (de 32,4 ori) , clădiri nerezidențiale (de 2,0 ori), mașini și utilaje (+79,5%), mijloace de transport (+11,4%).

Investiții în active imobilizate pe surse de finanțare. Pentru realizarea procesului investițional în ianuarie-iunie 2022 au fost utilizate preponderent mijloacele proprii ale investitorului, care au constituit 78,1 milioane lei, reprezentând 53,2% din valoarea totală a mijloacelor utilizate pentru realizarea investițiilor.

Structura investițiilor în active imobilizate pe surse de finanțare în ianuarie-iunie 2022

	Realizări, mii. lei	În % față de:	
		ianuarie-iunie 2021	total
Investiții în active imobilizate - total	146 959,9	169,1	100,00
din care, finanțate din contul:			
bugetului de stat	4 383,3	90,8	3,0
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	20 922,9	69,0	14,2
mijloacelor proprii	78 109,3	de 2,0 ori	53,2
creditelor și împrumuturilor interne	37 024,3	de 3,7 ori	25,2
surselor din străinătate	1 326,4	de 6,6 ori	0,9
altor surse	5 193,8	de 2,1 ori	3,5

În ianuarie-iunie 2021, pentru asigurarea necesităților investiționale din contul surselor bugetare, au fost utilizate 25,3 milioane lei, ceea ce constituie 17,2% din total investiții.

8. Construcții

În ianuarie-iunie 2022, s-au eliberat 39 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în creștere cu 30,0% față de ianuarie-iunie 2021.

Autorizații de construire eliberate pentru clădiri în ianuarie-iunie 2022

	Total, număr	În % față de:	
		ianuarie-iunie 2021	total
Total	39	130,1	100,0
din care pentru clădiri:			
rezidențiale (inclusiv pentru colectivități)	11	84,6	28,2
nerezidențiale	28	164,7	71,8

În ianuarie-iunie 2022 au fost date în exploatare 12 locuințe (case individuale de locuit), suprafața totală fiind de 1 414,5 m².

9. Transporturi

În ianuarie-iunie 2022 întreprinderile de transport¹ rutier din raion au transportat 239,3 mii tone de mărfuri, de 1,8 ori mai mult față de perioada similară din anul 2021. Parcursul mărfurilor a totalizat 75,0 mil. tone-km, cu 50,0% mai mult decât în ianuarie-iunie 2021.

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier

	Ianuarie-iunie 2022	În % față de ianuarie-iunie 2021	<i>Informativ : Ianuarie – iunie 2021 în % față de ianuarie-iunie 2020</i>
Mărfuri transportate – mii tone	239,3	180,1	60,2
Parcursul mărfurilor – mil. tone-km	75,0	150,0	79,3
Distanța medie de transport a unei tone de marfă, pe întreprinderile de transport, km	313,4	83,3	131,7

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport rutier au constituit circa 3,3% din totalul volumului de mărfuri transportate de către întreprinderile de transport rutier din țară, parcursul mărfurilor fiind de 3,4%.

Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor realizat cu autobuze și microbuze, în ianuarie-iunie 2022

	Mii pasageri	În % față de ianuarie-iunie 2021
Pasageri transportați – total, mii pasageri	444,5	100,3
Parcursul pasagerilor – total, mii pasageri-km	14 203,4	105,2

¹ inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală în ianuarie-iunie 2022 a constituit circa 444,5 mii pasageri, din care 225,5 mii (50,7% din total) în trafic suburban, 113,7 mii (25,6%) - trafic interurban și 105,3 mii (23,7%) – trafic urban.

Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze de folosință generală a constituit circa 14,2 mil. pasageri-km, cu 5,2% mai mult față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală, cât și parcursul pasagerilor a constituit 1,3% din totalul pe țară.

Maria MUNTEAN

Șeful DR Statistică Căușeni

10. Precizări metodologice

Populație stabilă – numărul persoanelor care au domiciliul stabil pe teritoriul respectiv, inclusiv persoanele absente temporar. Sursa datelor pentru **mișcarea naturală a populației** sunt actele stării civile despre naștere, deces, căsătorie, divorț, întocmite de oficiile stării civile.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sunt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți-vii, decedați, căsătorii și divorțuri din perioada de referință și numărul mediu al populației stabile din aceeași perioadă extins pentru un an. Se calculează în promile.

Spor natural - reprezintă diferența dintre numărul de născuți-vii și numărul decedaților pe parcursul anului. Sporul natural pozitiv (creșterea) - numărul născuților-vii depășește numărul decedaților. Sporul natural negativ (scăderea naturală) - numărul decedaților depășește numărul născuților-vii.

Spor migratoriu – reprezintă diferența dintre numărul de imigranți și cel al emigranților unei regiuni.

Câștigul salarial mediu lunar al unui angajat – raportul între fondul de salarii (calculat) și numărul mediu de salariați. Datele cuprind unitățile economice (sectorul real) cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care î-și au sediul central în raionul CĂUȘENI.

Șomeri înregistrați – persoane apte de muncă, în vîrstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în câmpul muncii.

Morbiditate – totalitatea cazurilor de îmbolnăvire ale populației, înregistrate pe parcursul anului, la adresarea în instituția curativ-profilactică sau în timpul examenului profilactic.

Infrațiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei globale a culturilor agricole.

Volumul producției animale se determină prin mărimea masei vii a prășilei obținute și sporului vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

Valoarea producției fabricate în prețuri curente este calculată pentru producția destinată vânzării (include și valoarea stocurilor evaluate la prețuri de vânzare). Pentru producția fabricată din materia primă a clientului se include doar costul serviciului de prelucrare.

Valoarea producției livrate în prețuri curente reprezintă cantitatea produselor livrate terților părți și/sau fabricată din materia primă a clientului și care a fost expediată acestuia în anul de raport.

Investițiile reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, cheltuieli pentru brevete, mărci, licențe, alte cheltuieli destinate creării de noi active imobilizate, cheltuieli pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția, reparația capitală celor existente.

Active imobilizate – active care au o durată de funcționare utilă mai mare de un an, se utilizează în activitatea întreprinderii sau se află în procesul creării și nu sunt destinate vânzării.

Investițiile în **imobilizări necorporale** reprezintă cheltuielile pentru brevete și mărci, know-how-uri și francize, licențe de activitate, programe informatice, desene și modele industriale, drepturi de utilizare a activelor imobilizate, imobilizări necorporale primite în gestiune economică, alte imobilizări necorporale.

Investițiile în **imobilizări corporale** includ cheltuielile pentru crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale,

agricole, de transport, comerț și altor întreprinderi în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social-culturală; cheltuieli pentru procurarea terenurilor, resurselor minerale, activelor biologice imobilizate.

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul rutier** cuprinde datele cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cât și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări rutiere de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați - numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuități de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.